

อบต.สัญจรพบประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์

แต่เดิมประชาชนในตำบลศรีณรงค์ขาดความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ที่แท้จริงขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นหน่วยงานใหม่ที่เพิ่งจะจัดตั้ง ประกอบกับภาพลักษณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในสายตาของประชาชนไม่ค่อยดีนัก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่มองว่าอบต.เป็นแหล่งรวมของคนที่ไม่ได้มุ่งแสวงหาผลประโยชน์และมีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการต่างๆ ไม่ได้มุ่งเน้นการพัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจัง ดังนั้นการลงคะแนนเสียงเลือกสมาชิกอบต.จึงขึ้นอยู่กับว่าใครให้ผลประโยชน์มากกว่า ไม่ได้คำนึงถึงหลักการหรือนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นของผู้สมัครแต่อย่างใด และนำไปสู่วงจรของการซื้อสิทธิ์ขายเสียง จากความคิดดังกล่าวประชาชนจึงไม่เชื่อมั่นว่าอบต.จะสามารถเป็นที่พึ่งของตนเองได้ ทั้งนี้เพราะประชาชนไม่เคยได้มีส่วนร่วมรับรู้ถึงปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของอบต. เนื่องจากการวางนโยบายและแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆ ของชุมชนมักเป็นเรื่องของผู้บริหารอบต. สมาชิกอบต. และแกนนำของแต่ละหมู่บ้านที่มาประชุมปรึกษาและพูดคุยกันเองเท่านั้น ทำให้ประชาชนเกิดความกังขาและไม่ไว้วางใจการทำงานของอบต. โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่อาจไม่โปร่งใส ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างอบต.กับประชาชนในชุมชนจึงค่อนข้างห่างเหินและไม่เข้าใจกัน

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: ชุมพลบุรี

จังหวัด: สุรินทร์

ประชากร: 7,738 คน

พื้นที่: 70 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ในปี 2545 อบต.ศรีณรงค์จึงได้จัดโครงการ "อบต.สัญจรพบประชาชน" ขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของอบต. ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวของชุมชน รวมทั้งให้บริการด้านการจัดเก็บภาษีและแจ้งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญๆ ของอบต.ด้วย

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. ออกระเบียบข้อบังคับของอบต.เพื่อเป็นการกำหนดมาตรการในเชิงบังคับให้สมาชิกสภาอบต.ทุกคนต้องเข้าร่วมทุกครั้ง และเป็นตัวอย่างแก่ชาวบ้าน โดยกำหนดว่าหากฝ่าฝืนไม่เข้าร่วมจะถูกปรับครั้งละ 200 บาท
2. ออกหน่วยอบต.เคลื่อนที่ทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้ง โดยสลับสับเปลี่ยนหมุนเวียนไปตามหมู่บ้านทั้ง 13 หมู่บ้าน (การออกหน่วยของแต่ละหมู่บ้านในแต่ละเดือนจะขึ้นอยู่กับความพร้อมของหมู่บ้านนั้นๆ) ตั้งแต่เวลา 09.00 – 15.00 น. โดยจัดเวทีให้อบต.และราษฎรได้พบปะพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาในมุมมองของประชาชน เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนให้เห็นว่าอบต.ทำงานด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
3. จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนแต่ละหมู่บ้าน ทั้งเรื่องทะเบียนราษฎร การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และภาษีบำรุงท้องที่ และการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพด้วย รวมทั้งมีหน่วยงานราชการ 4 หน่วยงานได้

ออกให้บริการประชาชนร่วมกับหน่วยอบต.เคลื่อนที่ด้วย ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานเกษตรอำเภอ และสถานีอนามัยในตำบล

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

1. อบต.สนับสนุนงบประมาณจำนวน 13,000 บาทต่อปี ให้หมู่บ้านละ 1,000 บาท จำนวน 13 หมู่บ้าน รวมเป็นเงิน 13,000 บาทต่อปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องของค่าอาหารกลางวันสำหรับผู้ดำเนินงานโครงการและผู้เข้าร่วมกิจกรรม

บุคลากร

1. สมาชิกสภาอบต.ศรีณรงค์ จำนวน 26 คน ทำหน้าที่ทำความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องของบทบาทหน้าที่ของอบต. โดยทำงานทุกวันที่มีการออกหน่วยอบต.สัญจร เดือนละ 1 ครั้ง
2. เจ้าหน้าที่ส่วนการคลังและเจ้าหน้าที่ช่างโยธา จำนวน 4 คน ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีและให้ความรู้แก่ประชาชน โดยทำงานทุกวันที่มีการออกหน่วยอบต.สัญจร เดือนละ 1 ครั้ง
3. ผู้ใหญ่บ้านของแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 13 คนจาก 13 หมู่บ้าน ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการออกหน่วยเคลื่อนที่ของอบต. เพื่อให้ประชาชนแต่ละหมู่บ้านได้เข้าร่วมโครงการ

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ปี 2545	อบต.ศรีณรงค์รับทราบปัญหาเกี่ยวกับความไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอบต. ซึ่งเป็นข้อก้ำกัของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการทำงานของอบต.	อบต.
ปี 2545	สมาชิกสภาอบต.เสนอแนวคิดให้จัดตั้งโครงการอบต.สัญจรขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจให้ประชาชนในพื้นที่ได้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของอบต. รวมทั้งให้บริการจัดเก็บภาษีแก่ราษฎรนอกสถานที่ด้วย	สภาอบต.
ปี 2545	เสนอโครงการต่อสภาอบต.เพื่อขออนุมัติงบประมาณในการดำเนินงานโครงการ	สภาอบต.
ปี 2545	ที่ประชุมสภาอบต.อนุมัติงบประมาณสนับสนุนเป็นเงิน 13,000 บาท ต่อปี จำนวน 13 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1,000 บาท เพื่อใช้เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มของคณะทำงานและผู้เข้าร่วมโครงการ	สภาอบต.
ปี 2545	กำหนดให้โครงการอบต.สัญจรเป็นแผนงานประจำปีของอบต. ซึ่งจะต้องจัดทำทุกปี โดยออกระเบียบข้อบังคับอบต.เพื่อใช้กำหนดมาตรการในเชิงบังคับให้สมาชิกสภาอบต.ทุกคนต้องเข้าร่วมในการออกหน่วยทุกครั้ง เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน หากสมาชิกสภาอบต.คนใดไม่มาเข้าร่วมการออกหน่วยจะต้องถูกปรับครั้งละ 200 บาท	สภาอบต.
ปี 2545	ติดต่อประสานงานหน่วยงานราชการในอำเภอ 4 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานเกษตรอำเภอ และสถานีอนามัยในตำบล เพื่อขอความร่วมมือให้เข้าร่วมออกหน่วยร่วมกับอบต. เพื่อให้บริการในด้านข่าวสารและข้อมูลความรู้ต่างๆ ของแต่ละหน่วยงานแก่ประชาชนแต่ละหมู่บ้านที่มีการออกหน่วยและหมู่บ้านใกล้เคียง	อบต.

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ปี 2545	ประชุมคณะกรรมการสภาอบต. เพื่อปรึกษาหารือในการจัดทำโครงการแต่ละครั้ง ทั้งในการเลือกหมู่บ้านที่ทำกิจกรรม โดยเน้นหมู่บ้านที่มีความเดือดร้อนก่อน และกำหนดวาระการประชุมภายหลังจากการนำเอาผลการดำเนินงานของกิจกรรมที่ได้ดำเนินงานมาวิเคราะห์และอภิปราย	สภาอบต.
ปี 2545	มอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้านประจำตำบลให้ประชาชนในหมู่บ้านทราบก่อนหน้าที่จะจัดกิจกรรมประมาณ 7-10 วัน โดยประกาศผ่านเสียงตามสาย	อบต.
ปี 2545	ดำเนินกิจกรรมอบต.สัญจร โดยกิจกรรมที่ไปออกหน่วย มีดังนี้ ประชาสัมพันธ์ผลงานของอบต. ให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น รับข้อมูลร้องทุกข์ และจัดเก็บภาษี	อบต./สำนักงานเกษตรอำเภอ/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ/สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/สถานีอนามัยในตำบล
ปี 2545	ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ โดยประเมินทุกครั้งที่มีการจัดโครงการอบต.สัญจร เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป	อบต.

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร -- -- บทบาทความร่วมมือ --

**สำนักงานปศุสัตว์
อำเภอ/สำนักงาน
เกษตรอำเภอ/
สำนักงานพัฒนา
ชุมชนอำเภอ/
สาธารณสุขตำบล**

จัดส่งบุคลากรมาให้บริการประชาชนร่วมกับหน่วยอบต.สัญจร โดยมีข้าราชการที่เป็นหัวหน้าหรือตัวแทนจากแต่ละหน่วยงาน หน่วยละ 1 คน เข้าร่วมโครงการตามวันและเวลาที่อบต.กำหนดไว้

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ประชาชนในชุมชนขาดความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในการทำงานของสมาชิกสภาอบต. เนื่องจากภาพลักษณ์ของสมาชิกสภาอบต. ในสายตาของประชาชนไม่ดีนักเพราะเชื่อว่าสมาชิกสภาอบต.ทำงานเพื่อหวังผลประโยชน์ส่วนตน และไม่ได้ตั้งใจบริหารงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจัง
2. อบต.ไม่เคยจัดกิจกรรมเพื่อพบปะพูดคุยและให้บริการประชาชนนอกสถานที่มาก่อน ดังนั้นประชาชนไม่เคยได้เข้าร่วมในการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของอบต.เลย ด้วยเหตุนี้โครงการต่างๆ ของอบต.จึงเกิดจากคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาอบต. ไม่ได้มาจากความต้องการของคนในชุมชน เนื่องจากประชาชนในชุมชนไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมหรือแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

หลังการดำเนินการ

1. ประชาชนมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอบต. และการทำงานของสมาชิกสภาอบต. ดียิ่งขึ้น เนื่องจากสมาชิกสภาอบต. ได้มีโอกาสนำเสนอผลงานการทำงานของตนเองให้ประชาชนได้รับทราบและประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของสมาชิกสภาอบต. ได้
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของอบต. มากขึ้น จะเห็นได้จากการที่ประชาชนแต่ละชุมชนได้แสดงความคิดเห็นและสะท้อนปัญหาของตนเองผ่านเวทีประชาคมของอบต. รวมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขปัญหามาจากทัศนะของประชาชนโดยตรง ขณะที่อบต. ก็เข้าใจปัญหาที่แท้จริงของท้องถิ่นและสามารถแก้ปัญหาตรงตามความต้องการของประชาชน
3. ประชาชนแต่ละหมู่บ้านให้ความสำคัญเข้าร่วมกิจกรรมที่อบต. และหน่วยงานราชการทั้ง 4 หน่วย จัดขึ้น จำนวนผู้เข้าร่วมมีประมาณร้อยละ 70 ของประชากรของแต่ละหมู่บ้าน
4. ประชาชนสามารถนำความรู้ที่ได้จากโครงการอบต. สัญจร ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เพราะได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกษตร การปศุสัตว์ และด้านสุขอนามัย

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ในระยะแรกของการจัดกิจกรรมพบว่า การเข้าร่วมของประชาชนค่อนข้างน้อยเพราะประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองและช่วงเวลาจัดกิจกรรมเป็นเวลาที่ประชาชนต้องประกอบอาชีพ	- อบต. พยายามประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง - อบต. เลือกช่วงเวลาที่จะออกหน่วยในช่วงที่ประชาชนว่างจากภารกิจงานและการทำไร่ทำนาหรือช่วงที่ติดงานบุญ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ภาวะผู้นำในชุมชน โดยเฉพาะสมาชิกสภาอบต. และผู้ใหญ่บ้าน ต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรมนี้อย่างจริงจังโดยเข้าร่วมกิจกรรม อบต. สัญจรทุกครั้ง
2. ประชาชนในพื้นที่ต้องให้ความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมโครงการอย่างจริงจัง
3. การประชาสัมพันธ์โครงการต้องดำเนินอย่างต่อเนื่องทั่วถึง เพื่อให้ชาวบ้านทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วม
4. การระดมภาคีเข้าร่วมกิจกรรม อบต. สัญจร โดยเฉพาะภาคีที่เป็นหน่วยงานของรัฐเพื่อตอบคำถามของชาวบ้าน แนะนำและให้ความรู้ด้วยการแจกเอกสาร และเมล็ดพันธุ์พืชแก่ชาวบ้าน เพื่อให้ชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการรู้สึกว่าได้ประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการนี้

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้โดยคำนึงถึงเงื่อนไขของประชาชน เวลา และสถานที่ในการจัดกิจกรรม รวมทั้งต้องพิจารณาว่าหมู่บ้านใดมีปัญหาเร่งด่วนก็ควรเลือกที่จะออกสัญจรหมู่บ้านนั้นก่อน

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายนิพนธ์ เกิดมี
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลศรีณรงค์
ที่อยู่ : 23 หมู่ 1 ตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
โทรศัพท์ : (09) 2809417

ชื่อ-นามสกุล : นายสมดี มะลิเลิศ
ตำแหน่ง : ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลศรีณรงค์
ที่อยู่ : 23 หมู่ 1 ตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
โทรศัพท์ : (09) 2809417

ชื่อ-นามสกุล : นางอรพิน กิ่งแก้ว
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลศรีณรงค์
ที่อยู่ : 23 หมู่ 1 ตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
โทรศัพท์ : (09) 7195719

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีนใหม่ : พ.ศ. 2545

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	23 หมู่ 1 ตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ 32190
ขนาดพื้นที่	70 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	2,589,854.88 บาท (ปีงบประมาณ 2541)
งบประมาณรายได้	4,966,867.99 บาท (ปีงบประมาณ 2541)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	4 คน 3 คน พนักงานท้องถิ่น 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	7,338 คน
จำนวนครัวเรือน	1,488 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	350 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	28,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลศรีณรงค์เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยเฉพาะการปลูกข้าวหอมมะลิที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดสุรินทร์ แหล่งน้ำที่คนในชุมชนใช้ประโยชน์ในการประมงคือแม่น้ำมูล ซึ่งไหลผ่านในบางเขตของตำบล การสื่อสารภายใน ท้องถิ่นใช้ทั้งภาษาไทย เขมร และอีสาน คนในชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างเหนียวแน่นและมีความผูกพันใกล้ชิดกันซึ่งอาจเป็นเพราะในอดีตระบบการผลิตทางด้านเกษตรกรรมยังไม่มีเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิตจึงต้องใช้แรงงานคนเป็นส่วนสำคัญในการผลิต โดยการพึ่งพาอาศัยกันทำให้คนในชุมชนรู้จักกันทั้งตำบลและเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้ตำบลศรีณรงค์ยังมีศักยภาพที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาหลายด้าน กล่าวคือ เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการจัดทำระบบเก็บกักน้ำเพื่อให้สามารถใช้ในการเกษตรได้ตลอดทั้งปี และสามารถใช้เป็นพื้นที่จัดตั้งตลาดกลางในการซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรได้